

ข่าวภาคพิเศษ

ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๘๘๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๖

การกำปู้ยหมักจากพืชบชวา ฝ่ายเผยแพร่พัฒนาที่ดิน

ผลกษัยวานับเป็นวัชพืชที่มีอยู่โดยทั่วไปตามห้วย หนอง คลอง บึง คูน้ำ แหล่งน้ำและจะเริ่มเคลื่อนย้ายเข้าสู่แม่น้ำสายใหญ่ในช่วงที่มีน้ำหลาก ผักตบชวาจะลอยลงไปตามกระแสน้ำไปติดอยู่ตามเขื่อนกั้นน้ำ หน้าเรือนแพ ไหลลงสู่ปากแม่น้ำและลงทะเลไปในที่สุด ประมาณว่ามีปริมาณผักตบชวาในแหล่งน้ำต่าง ๆ รวมแล้วประมาณปีละไม่น้อยกว่า ๒ ล้านตัน สำหรับในท้องที่ภาคกลางมีผักตบชวามากที่สุด เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ผักตบชวานับเป็นวัชพืชที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การสัญจรไปมาทางน้ำเป็นอย่างยิ่ง ในช่วงที่ผักตบชวาระบาดทำให้สะพาน คอนกรีตและ สะพานไม้ที่ตั้งกลางลำน้ำ ชำรุด เสียหาย ปีละหลายแห่งต้องเสียค่าซ่อมแซม ปีละเป็นจำนวนเงินมากมาย นอกจากนี้ยังเป็นที่อาศัยของศัตรูธรรมชาติที่สำคัญเช่นงู หนูและยุง ซึ่งเป็นพาหะนำเชื้อโรคมาสู่มนุษย์เรามาก ผักตบชวาที่เน่าเปื่อยผุพังลงทับถมในแม่น้ำ ลำคลองและเหนือเขื่อนกั้นน้ำ รัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขุดลอกคูคลองและบริเวณเหนือเขื่อนปีละหลายร้อยล้านบาทนอกจากนี้แล้วยังทำให้ลดจำนวนสัตว์น้ำลงไปอีกมากมาย เนื่องจากไม่มีอากาศเพียงพอที่จะหายใจ

กรมพัฒนาที่ดิน ได้พิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดจากผักตบชวาล้ำแล้ว จึงได้นำผักตบชวามาผลิตเป็นปุ๋ยหมัก เพื่อใช้ปรับปรุงบำรุงดินให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มผลผลิตการเกษตรโดยได้เริ่มทำการทดลองศึกษาและหาข้อมูลเรื่อยมาพบว่าผักตบชวาเป็นวัชพืชน้ำที่ให้ปริมาณแร่ธาตุอาหารพืชสูง เนื่องจากมีระบบรากฝอยเป็นจำนวนมากที่สามารถดูดเอาแร่ธาตุอาหารพืชที่ปะปนอยู่กับตะกอนในน้ำมาไว้ในส่วนต่างๆ ของลำต้น ฉะนั้นเมื่อสลายตัวเป็นปุ๋ยหมักก็จะให้แร่ธาตุอาหารพืชสูงไปด้วย ผักตบชวาจะเน่าเปื่อยผุพังเป็นปุ๋ยหมักได้อย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการเพิ่มสารตัวเร่งเช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี หรือจุลินทรีย์ผสมลงไปก็จะทำให้ได้ปุ๋ยใช้อย่างรวดเร็วอีกต่อไป เนื่องจากสภาพพื้นที่ดินที่ทำการเพาะปลูกอาจประเทศยังขาดปริมาณ อินทรีย์วัตถุ

อยู่ถึง ๑๕๑ ล้านไร่จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขเพื่อใช้วัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร มาปรับปรุงบำรุงดินอย่างประหยัด เป็นการลดต้นทุนการผลิต ผักตบชวาถือว่าเป็นวัชพืชที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่สมควรแนะนำให้เกษตรกรนำมาใช้เป็นปุ๋ยหมักได้เป็นอย่างดีซึ่งคำนวณได้ว่า ผักตบชวาสดปีละ ๒ ล้านตัน เมื่อผลิตปุ๋ยหมักจะได้ประมาณ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักทั้งหมดก็จะได้ปุ๋ยถึงปีละไม่ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งมีมูลค่าไม่ต่ำกว่าตันละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงินถึงปีละ ๕๐๐ ล้านบาท

ประโยชน์ของผักตบชวา นอกเหนือจากที่กรมพัฒนาที่ดินได้แนะนำให้นำขึ้นมาทำเป็นปุ๋ยหมักเพื่อการปรับปรุงบำรุงดินแล้ว ยังใช้เป็นประโยชน์อย่างอื่นได้อีกมากเช่น นำมาเพาะเห็ด ลำต้นที่ใหญ่และยาวนำมาตากแห้งใช้เป็นเครื่องจักสานต่างๆ ต้นสดนำมาสับเป็นอาหารสัตว์ได้ หรือนำมาตากแห้งใช้เป็นเชื้อเพลิงก็ได้ จึงเป็นสิ่งที่น่ายินดีที่เราจะนำเอาทรัพยากรธรรมชาติที่เหลือทิ้งมาทำให้เกิดประโยชน์ต่อไป

สำหรับปัญหาที่เป็นอยู่ในขณะนี้คือ ยังไม่มีการปราบผักตบชวา กันอย่างจริงจังทั้งในภาคของรัฐบาลและเอกชนจึงทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจหลายล้านล้านบาทมาแล้วถ้าหากไม่รีบเร่งและร่วมมือกันทำการปราบเสียแต่วันนี้ ปัญหาต่างๆ จะตามมาในวันข้างหน้าอย่างแน่นอน